

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/321/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413206140
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Nemčeková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5413206140.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. T. XXX/XX, XXX XX N. L., štátny občan SR, v konaní o zmenkové plnenie, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 6C/144/2013-68 zo dňa 14. júla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 6C/144/2013-68 zo dňa 14. júla 2014 **z r u š u j e a**
v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej (ďalej len „žalovaný“) náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že mu bol dňa 28.03.2013 doručený návrh žalobcu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), ktorým návrhom sa žalobca domáhal priznania zmenkovej sumy 1.999,- Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 2.071,16 Eur od 04.08.2010 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo sumy 2.071,16 Eur od 14.10.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 zmenkovej sumy, teda 6,90 Eur a náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 1. marca 2010 na zmenkovú sumu 2.071,16 Eur a zaviazal sa k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 4. augusta 2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 1. marca 2010 a do textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom v mieste sídla prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, vystaviteľ doposiaľ nezaplatil a keďže zmenková istina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant vyššie uvedené skutočnosti nechal zistiť verejnou listinou.

Okresný súd poukázal, že z uvedenej zmenky nepochybne vyplýva, že predchádzajúcim majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Z lustrácie spisov v elektronickom registri vykonanej okresným súdom v rámci prvotných administratívnych úkonov realizovaných po dôjdení návrhu, vyplýva, že tomuto konaniu predchádza o. i. aj konanie sp. zn. 7Er/96/2011, v ktorom vystupoval ako účastník konania - povinný terajší žalovaný a ako oprávnený POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Lustrácia spisov sa vykonáva v každej veci bez ohľadu na to, že by to ktorýkoľvek z účastníkov navrhoval, nakoľko týmto spôsobom súd získava podklady najmä pre skúmanie podmienok konania a v rámci nich, či sa nejedná o prekážku rozhodnutej veci alebo prekážku litispendencie. Zo spisu sp. zn. 7Er/96/2011 okresný súd zistil, že zmenka bola vystavená v súvislosti so zmluvou o úvere č. 500100250 (jej číslo je uvedené na zmenke vpravo hore) uzavretou medzi žalovaným a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., dňa 01.03.2010. Súdny exekútor, u ktorého bol návrh na vykonanie exekúcie spísaný 01.03.2011, doručil na okresný súd žiadosť

o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 24.03.2011. O tejto žiadosti exekučný súd rozhodol uznesením zo 17.06.2011 č. k. 7Er/96/2011-25 tak, že žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11.07.2011. Následne okresný súd uznesením z 19.09.2011 č. k. 7Er/96/2011-29, právoplatným 13.10.2011, exekučné konanie zastavil. Na základe uvedeného zistenia okresný súd tlačivom B (čl. 4 bod 4. Nariadenia) vyzval žalobcu na doplnenie návrhu (žaloby) o oznámenie, či mu bola zmenkovým veriteľom postúpená aj pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere č. 500100250 uzavretej medzi zmenkovým veriteľom a žalovaným a tiež, aby uviedol výšku nesplateného úveru vyplývajúceho z vyššie uvedenej úverovej zmluvy, ktorá bola v čase vyplnenia zmenky a aby túto výšku dokladoval. Z uvedenej výzvy musela byť zástupcovi žalobcu zrejmá vedomosť okresného súdu o „prepojení“ zmenky so záväzkom zmenkového veriteľa a žalovaného, vyplývajúcej z úveru č. 500100250. Z vyjadrenia žalobcu z 01.04.2014 o. i. vyplýva, že uplatnená pohľadávka je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky, ktorej originál žalobca predložil a že zmenkové informácie preniesol žalobca presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky. Žalobca si uplatňuje v konaní majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré okresný súd vyžaduje a ktoré by mohol nad rámec už v návrhu súdu oznámiť alebo predložiť. Nemá dostatočne presné a primerané údaje na to, aby mohol zodpovedne zhodnotiť typ zmenky a titul jej vzniku. Z tohto vyjadrenia podľa okresného súdu vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., previedla na žalobcu len zmenku a nie aj pohľadávku z úverovej zmluvy, na ktorej zabezpečenie bola zmenka vystavená a že výška nesplatennej časti úveru v čase vyplnenia zmenky žalobcovi nie je známa a nemá mu byť známy ani typ zmenky a titul jej vzniku. Následne okresný súd tlačivo na uplatnenie pohľadávky spolu s prílohami a tlačivom na odpoveď - tlačivo C doručil žalovanému (čl. 5 bod 2. Nariadenia), ktorý ho prevzal 30.04.2014. Žalovaný okresnému súdu odpoveď nedoručil. Lehota na odpoveď v trvaní 30 dní od doručenia tlačiva C (čl. 5 bod 3. Nariadenia) žalovanému uplynula dňom 30.05.2014.

Okresný súd poukázal na čl. 5 ods. 1, čl. 5 ods. 3, čl. 7 ods. 1, 3, čl. 19 Nariadenia a konštatoval, že predmetom konania je cezhraničný spor, ktorého hodnota nepresahuje 2.000 Eur, preto sa predmetné Nariadenie na predmetný spor uplatňuje. Žalovaný má bydlisko v obvode Okresného súdu Dolný Kubín, ktorý je z tohto dôvodu v zmysle Nariadenia príslušným na konanie vo veci. V tomto smere poukázal i na uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 14Ncb/121/2013.

K procesnému postupu okresný súd uviedol, že podľa čl. 7 bod 3 Nariadenia, ak sa nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke. Keďže podľa čl. 19 Nariadenia sa európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa toto konanie vedie a Občiansky súdny poriadok Slovenskej republiky pojem „vydanie rozsudku“ nepozná, pričom možný postup plynúci z čl. 7 bod 1. písm. c) Nariadenia predpokladá doručenie odpovede od žalovaného podľa čl. 5 bod 3. alebo odpovede od žalobcu podľa čl. 5 bod 6. Nariadenia (čo v danom prípade nebolo naplnené) okresný súd zvolil podľa jeho názoru jediný spôsob, ako „vydať“ rozsudok, a to jeho verejným vyhlásením podľa ust. § 156 ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Zo spisu sp. zn. 7Er/96/2011 okresný súd zistil, že zmenka, ktorá je pripojená k žalobe, je totožná so zmenkou, ktorá sa nachádza na č. l. 4 spisu sp. zn. 7Er/96/2011 (s výnimkou chýbajúceho rubopisu). V exekučnom spise je (na č. l. 3) obsiahnutá Zmluva o úvere č. zmluvy 500100250 a č. žiadosti o úver 500100277, uzavretá dňa 01.03.2010 medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako veriteľom a žalovaným. Na rube zmluvy (č.l. 3 p.v. spisu 7Er/96/2011) sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a konkrétne bod 14 týchto podmienok s názvom „Dohoda o vyplnení zmenky“ obsahuje nasledovný text: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Exekučným titulom v danej exekučnej veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom

v Bratislave, Karloveské rameno 8, sp. zn. SR 12910/10 zo dňa 03.01.2011, ktorý podľa vyznačenej doložky sa mal stať právoplatným 17.01.2011 a vykonateľným 20.01.2011 a ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., sumu 2.071,16 Eur (pozostávajúcu z istiny 1.777,- Eur, poplatku za zasielanie upomienok 20,- Eur a trov mediáčného konania 274,16 Eur) spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 2.071,16 Eur od 04.08.2010 do zaplataenia a zákonným úrokom 6 % ročne z uvedenej sumy od 14.10.2010 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 474,89 Eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z výroku a odôvodnenia uvedeného rozsudku podľa okresného súdu vyplýva, že rozhodcovský súd priznal peňažné nároky vychádzajúc zo záveru, že v danom prípade ide o zmenkovo právny vzťah a nie o vzťah spotrebiteľský, teda súd priznal uvedený nárok tak, ako to spoločnosť POHOTOVOSTĚ žiadala, na základe neuhradenej zmenky vystavenej žalovanou 01.03.2010 vo forme blankozmenky, v ktorej v čase vystavenia chýbajúce údaje (zmenkovú sumu, dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy) doplnil (vyplnil) 09.10.2010 remitent s poukazom na dohodu o vyplňovacom práve, uzavretú pri vystavení zmenky. Predmetná exekúcia bola právoplatne zastavená uznesením okresného súdu z 19.09.2011 č. k. 7Er/96/2011-29, právoplatným 13.10.2011, ktorému predchádzalo uznesenie okresného súdu zo 17.06.2011 č. k. 7Er/96/2011-25, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11.07.2011, ktorým okresný súd ako súd exekučný rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul je materiálne nevykonateľný, nakoľko priznáva plnenie v rozpore so zákonom. Poukázal na to, že zmluva o úvere z 01.03.2010 neobsahuje údaj o RPMN, ktorej nedostatok s poukazom na § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z. z. v spojení § 4 ods. 3 písm. b) má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto rozhodcovský súd oprávnenému priznal úroky z omeškania v rozpore so zákonom. Exekučný súd považoval aj celú dohodu o zabezpečení úveru blankozmenkou za neprijateľnú podmienku, pretože táto nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa okresného súdu zmenka vystavená žalovaným mala povahu zabezpečovacej zmenky, ktorú skutočnosť preukazuje aj údaj na zmenke - uvedenie čísla zmluvy (odkazujúceho na hlavný vzťah) a takáto jej funkcia je zrejmá aj z bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. To, že zmenka má charakter zabezpečovacej zmenky, sa fakticky prejavuje výlučne v okruhu kauzálnych námietok, ktoré môžu dlžníci zo zabezpečovacej zmenky uplatniť v rámci obrany proti povinnosti plniť zo zmenky. Pri zabezpečovacích zmenkách v prípade ich indosamentu spravidla dochádza k zániku námietok, ktoré mohol zmenkový dlžník uplatniť proti pôvodnému majiteľovi zmenky a nový dlžník stráca predovšetkým námietky kauzálne. V prípade, ak nie je zmenka indosovaná po proteste alebo po uplynutí lehoty na podanie protestu, tak nový majiteľ indosovanej zmenky získa abstraktný zmenkový záväzok nezaťažený predchádzajúcimi mimozmenkovými vzťahmi účastníkov. Predmetná zmluva o úvere je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jej uzavretia, keďže spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ju uzavierala a plnila z nej v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ako je to zrejmé aj z výpisu z obchodného registra na uvedenú spoločnosť na č. l. 8 spisu 7Er/96/2011, z ktorého vyplýva, že do predmetu činnosti danej spoločnosti patrí poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a žalovaný ju neuzavierať a neplnil v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, keďže v zmluve je označený údajmi občana (menom, priezviskom, trvalým pobytom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu) a nie podnikateľa (obchodné meno, miesto podnikania, IČO), na čom nič nemení to, že v zmluve je krížikom (podľa názoru okresného súdu účelovo) vyznačené jeho poskytnutie na účely „povolania“, keď zo zmluvy nie je vôbec zrejmé, aké povolanie žalovaný mal mať a či bol v čase uzavretia zmluvy niekde zamestnaný. Skutočnosť, že hlavnou činnosťou spoločnosti POHOTOVOSTĚ je poskytovanie spotrebiteľských úverov, sa napokon stala všeobecne známou minimálne v okruhu subjektov podnikajúcich v oblasti poskytovania úverov alebo subjektov obchodujúcich s pohľadávkami, a to aj vďaka množstvu sporov rátajúcich sa na tisícky, ktoré táto spoločnosť vedie na všetkých stupňoch súdov. Na túto spotrebiteľskú zmluvu dopadá aj režim v čase jej uzavretia účinného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“), podľa ktorého má takáto zmluva spĺňať obsahové náležitosti vyplývajúce z § 4 ods. 2 ZoSÚ, ktorých nedostatok v prípade poskytnutia a čerpania úveru (nedostatok náležitostí vyplývajúcich z § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l)) má ten následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 písm. b) ZoSÚ). Okresný súd v rámci exekučného konania uzavrel, že v konaní vymáhaný záväzok má svoj základ v spotrebiteľskom vzťahu a záväzkovo právny vzťah, ktorý bol medzi oprávneným (spoločnosťou POHOTOVOSTĚ) a povinným (teraz žalovaným) založený

zmluvou o úvere č. 500100250 z 01.03.2010 posudzoval ako spotrebiteľský úver, na ktorý dopadajú ustanovenia ZoSÚ. ZoSÚ v § 4 ods. 5 stanovuje, že veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis (§ 524 Občianskeho zákonníka). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu. (Občianskeho zákonníka). Okresný súd poukázal aj na ust. § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 529 ods. 1 OZ, § 4 ods. 6 ZoSÚ. Uviedol, že podľa § 17 zákona č. 191/1950 Sb. (šekový a zmenkový zákon) žalovaný zo zmenky nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. V danom prípade bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.000,- Eur a zmenka bola vyplnená na zmenkovú sumu 2.071,16 Eur, teda aj v prípade, že v čase jej vyplnenia nemal byť ani len sčasti úver splatený, ide o navýšenie o viac ako 100 % z poskytnutej istiny, teda šlo o jej vyplnenie v rozpore so zákonom (cit. ustanovením § 4 ods. 6 ZoSÚ). Tým, že zmenka bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zákona ZoSÚ, ide o neplatnú zmenku, na čom nič nemení to, či o tejto skutočnosti žalobca v čase jej indosácie vedel alebo nevedel, keď dané ustanovenie podľa jeho výslovného znenia dopadá aj na žalobcu, ktorému bola zmenka indosovaná. Už len z tohto dôvodu nie je daný právny základ žalobou uplatneného nároku, nakoľko tento sa opiera o neplatnú zmenku pre jej rozpor so zákonom. Okrem toho spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., porušila zákonný zákaz o tom, že zabezpečovacia zmenka mala byť vyplnená len na 30 % poskytnutej istiny a takúto vadnú zmenku previedla na tretiu osobu, bez toho, aby previedla aj pohľadávku z úverovej zmluvy. Týmto postupom pôvodný majiteľ zmenky mal snahu eliminovať základný znak zabezpečovacej zmenky a potrieť akúkoľvek spojitost s hlavným záväzkovým vzťahom. Toto bolo podľa názoru okresného súdu hlavným dôvodom indosácie zmenky, teda snaha pôvodného majiteľa zmenky (spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) zabrániť skúmaniu predchádzajúceho vzťahu medzi žalovaným ako vystaviteľom zmenky a pôvodným majiteľom zmenky, aby tak žalobca ako nový majiteľ indosovanej zmenky získal abstraktný zmenkový záväzok nezaťažený predchádzajúcimi mimozmenkovými vzťahmi účastníkov a týmto spôsobom cielene výrazne posilniť postavenie veriteľa voči žalovanému ako dlžníkovi, samozrejme na úkor práve žalovaného ako spotrebiteľa a obrany jeho práv. Žalobca s ohľadom na osobitosti úpravy možnosti vystavenia zmienek v spotrebiteľských vzťahoch v čase, kedy zmenka bola vystavená (o to viac s ohľadom na znenie ust. § 4 ods. 6 ZoSÚ platiaceho aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky), mal vo vlastnom záujme zisťovať od pôvodného majiteľa zmenky charakter tejto zmenky, a to, či neexistuje nejaká zákonná prekážka brániaca uplatneniu práv z takejto zmenky a jeho zvýšená opatrnosť by v tomto smere bola na mieste aj preto, že pôvodným majiteľom zmenky bola mediálne „známa“ spoločnosť POHOTOVOSTĚ. Nakoľko šlo o zabezpečovaciu zmenku, zabezpečujúcu záväzok zo spotrebiteľského úveru, nemôže dôjsť k jeho splneniu zmenkou, na čom opäť nemôže nič zmeniť to, že pôvodný veriteľ ako majiteľ tejto zmenky túto indosoval na žalobcu bez toho, že by súčasne došlo aj k prevodu pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, na zabezpečenie ktorého bola vystavená. Ak by úmyslom pôvodného majiteľa zmenky nemalo byť s poukazom na § 17 zák. č. 191/1950 Zb. vylúčenie možnosti skúmania vzťahu, v súvislosti s ktorým došlo k vystaveniu zabezpečovacej zmenky, pôvodný majiteľ zmenky by postúpil pohľadávku vyplývajúcu z úverového vzťahu zmluvou o postúpení pohľadávky. To by však znamenalo, že by žalovanému zostali zachované námietky (ktoré mal voči spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) aj voči nadobúdateľovi pohľadávky a súd by pri uplatnení pohľadávky mohol preskúmať dôvodnosť pohľadávky aj z pohľadu toho, či zmluva o úvere spĺňa požiadavky ZoSÚ. Vtedy by musel konštatovať, že v danej veci zmluva neobsahovala viaceré zákonom požadované náležitosti pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere, napríklad RPMN, úrokovú sadzbu, či priemernú hodnotu RPMN, v dôsledku ktorých chýbajúcich náležitostí je potrebné považovať poskytnutý úver podľa § 4 ods. 3 písm. b) ZoSÚ za bezúčinný a bez poplatkov. Spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., by tak vzniklo právo len na vrátenie poskytnutej sumy úveru. Ak sa však previedla len zmenka, § 17 zák. č. 191/1950 Zb. námietky ohľadne pôvodného vzťahu zásadne vylučuje (okrem prípadu, ak je preukázané, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka).

Podľa okresného súdu v danom prípade došlo k zneužitiu inštitútu indosácie zmenky. Zmenka bola postúpená na spoločnosť, ktorej konateľom bol do 07.01.2013 Daniel Paľko, trvale bytom R., N. X. Daniel Paľko, bytom N. X, R. vystupuje ako spoločník a konateľ v spoločnosti TOP INNOVATIONS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Moyzesova 8, IČO: 47345071, pričom druhým spoločníkom a konateľom tejto spoločnosti je doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD. - konateľ právneho zástupcu žalobcu. Je teda zrejme, že konateľ právneho zástupcu žalobcu nie je vo vzťahu k žalobcovi len jeho právnym zástupcom, ale so žalobcom bol aj personálne prepojený, keď podniká spoločne s bývalým konateľom (i spoločníkom) žalobcu. Takisto tým, že právny zástupca žalobcu zastupoval a zastupuje spoločnosť

POHOTOVOŠŤ, s.r.o., v súdnych a exekučných konaniach, musí mať vedomosť o tom, že zmenky boli vystavené na zabezpečenie pohľadávok z úverových zmlúv, ktorých vymáhanie v exekúcii bolo neúspešné. Možno sa teda domnievať, že právne inštitúty vyplývajúce zo zmenkového a šekového zákona boli použité na to, aby spoločnosť POHOTOVOŠŤ, s.r.o., prostredníctvom inej, jej nie úplne neznámej spoločnosti, získala nespochybniteľný exekučný titul k vymáhaniu svojich pohľadávok nad rámec ich dôvodnej výšky, keďže tieto pohľadávky môžu byť dôvodné len ohľadne výšky poskytnutých a nevrátených peňažných prostriedkov, ale nedôvodné ohľadne ich (vysokého) príslušenstva, čo je aj prejednávany prípad. V danej veci bol žalovanému poskytnutý úver len 1.000,- Eur, ktorý sa zaviazal vrátiť s poplatkom 872,- Eur, teda spolu sa zaviazal zaplatiť 1.872,- Eur, avšak keďže ide o úver bezúročný, mal vrátiť len uvedených 1.000,- Eur. Naproti tomu v rozpore so zákonom pôvodný majiteľ zmenky, ktorá mala (mohla) mať len zabezpečovací charakter, túto vyplnil v rozpore so zákonom až na sumu 2.071,16 Eur. Okresný súd poukázal aj na výšku v zmenke uvedeného zmenkového úroku - 0,25 % denne (prítom v predmetnej zmluve o úvere a ani vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru súd nenašiel ustanovenie, ktoré by obsahovalo „dojednanie“ o takomto vysokom úroku), čo predstavuje 91,25 % ročne. Takýto vysoký úrok v spotrebiteľských vzťahoch nemožno označiť inak ako za úrok úžernický a takto uplatnený nárok nemôže požívať právnu ochranu. Podľa pôvodného znenia ZoSÚ v znení účinnom do 31.12.2007, kedy právna úprava ešte umožňovala splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou alebo šekom, mal v takomto prípade veriteľ záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinnosť počínať si tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Spoločnosť POHOTOVOŠŤ tým, že v čase, kedy už bolo možné vystaviť zmenku len na zabezpečenie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (zabezpečovaciu zmenku), túto zmenku indosovala bez prevodu samotnej pohľadávky, ktorú zabezpečovala, cielene konala tak, aby žalovanému jeho práva, vyplývajúce z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmarila alebo aspoň ich uplatňovanie (obranu) výrazne sťažila. Ak právna norma dovoľuje určité chovanie a iná za predpokladu, že je zneužívané, ho zakazuje, takéto chovanie nie je výkonom práva, ale protiprávnym úkonom. Výkonu práva, ktorý je jeho zneužitím, tak súdy nemôžu poskytnúť ochranu, pretože by to bolo v rozpore s ust. § 3 OZ a najmä s čl. 36 Listiny (Nález Ústavného súdu ČR IV. ÚS 457/10 zo dňa 18.07.2013). V podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky ide o rozpor s § 3 OZ a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Aj napriek tomu, že žalovaný zostal v rámci tohto konania úplne nečinný, okresný súd skúmal vyššie uvedené skutočnosti, nakoľko už v súvislosti s údajmi získanými v rámci lustrácie získal informácie, ktoré preukazujú, že predmetná zmenka mala charakter zabezpečovacej zmenky zo spotrebiteľského vzťahu, v ktorom ako spotrebiteľ vystupoval žalovaný. Práve v súvislosti s povinnosťou súdu poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej strane vyplývajúcej z noriem spotrebiteľského práva vykladaných v súlade s komunitárnym právom, bolo povinnosťou okresného súdu aj pri nečinnosti žalovaného, poskytnúť mu ochranu. Okresný súd poukázal, že ochrana spotrebiteľa sa postupom času stále zvyrazňuje a prehľbuje stanovením aj toho, čo súd musí skúmať v spotrebiteľských vzťahoch aj bez návrhu, čo možno demonštrovať, napr. aj poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v znení zákona č. 102/2014 Z. z. účinného od 01.05.2014. Niet logického dôvodu, prečo by sa spotrebiteľom mala poskytovať ex offo právna ochrana pri spotrebiteľských pohľadávkach, avšak, ako náhle sa takejto pohľadávke majúcej základ v spotrebiteľskej zmluve dostane zhmotnenia v podobe zmenky, mal by byť z tejto ochrany vylúčený, vzhľadom na prísnu formálnosť zmenkového a šekového zákona, ktorý sa stal súčasťou nášho právneho poriadku v dodnes nezmenenej podobe niekoľko desaťročí predtým ako sa vyvinulo do dnešnej podoby spotrebiteľské právo. Normy spotrebiteľského práva, napr. už v cit. ustanovení § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. (ktoré ustanovenie v čase jeho účinnosti bolo nepochybne novšie ako právna norma rovnakej právnej sily - zákon č. 191/1950 Zb. a teda aj ako jeho § 17), regulujú možnosť používania zmieniek v spotrebiteľských vzťahoch a postupom vývoja oproti stavu existujúcemu v čase vystavenia predmetnej zmenky, kedy ešte pripúšťali možnosť vystavenia ale len zabezpečovacej zmenky (a ešte predtým podľa znenia zákona č. 258/2001 Z. z. účinného do 31.12.2007 dokonca bolo možné použiť spotrebiteľom na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek s tým, že veriteľ si musí počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru a ak túto povinnosť veriteľ poruší, zodpovedá za škodu týmto spôsobenú - § 4 ods. 7 a 8 uvedeného zákona), s účinnosťou od 01.01.2011 (§ 17 ods. 3 a 4 teraz účinného zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov) už zakazujú zabezpečenie spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom. Preto v prípade ako je tento, kedy zmenka bola vystavená práve v súvislosti so zabezpečením záväzku zo spotrebiteľského úveru, bez ohľadu, či o tejto skutočnosti žalobca vedel alebo nie, je potrebné aplikovať pri strete ustanovení zákona zmenkového a šekového s ustanoveniami ZoSÚ, špeciálne ustanovenie § 4 ods. 6 ZoSÚ,

v rozpore s ktorým bola daná zabezpečovacia zmenka vyplnená a žalobcom použitá. Okresný súd poukázal aj na písomné pripomienky Európskej komisie vo veci C-558/13, ktorej predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Krajským súdom v Prešove v obdobnej veci žalobcu, len proti inému žalovanému, kde ohľadne výkladu čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS a čl. 4 smernice Rady 87/102/EHS, Európska komisia o.i. uviedla, že ak pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky vnútroštátny súd vôbec nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok, ide o drastické zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. V takomto právnom režime je totiž nemožné alebo minimálne neprimerane ťažké, aby sa spotrebiteľ domohol ochrany svojich práv. Podľa jej návrhu pre Súdny dvor ES čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS a čl. 4, 9 a 14 smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava členského štátu, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla. Okresný súd bol názoru, že jeho postup, keď v danom prípade pristúpil k skúmaniu kauzy právneho vzťahu, v ktorom má pôvod žalovaná zmenka ako zabezpečovacia zmenka, je súladný s vyššie citovanými smernicami, vyvodzujúci zodpovedajúce konzekvencie z postupu pôvodného majiteľa zmenky, ktorý navyše žalovanú zmenku vyplnil v rozpore so zákonom a žalobcu, ktorý si na základe takejto zmenky, ktorú súd vyhodnotil ako absolútne neplatnú, uplatnil žalovaný nárok.

Okresný súd pritom s ohľadom na vyššie naznačené personálne prepojenie, a to kto bol pôvodným majiteľom zmenky (vďaka aj množstvu súdnych sporov a mediálnej prezentácii činnosti spoločnosti POHOTOVOSTĚ zrejme najznámejší subjekt poskytujúci úvery nebankovým spôsobom), v kontexte aj s tým, že otázku používania a vyplňovania zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch regulujú a aj v čase vystavenia, následného vyplnenia a ešte neskoršieho indosovania predmetnej zmenky regulovali (aj) normy zamerané na ochranu spotrebiteľa, vyjadril presvedčenie, že žalobca vedel, resp. minimálne mal a mohol vedieť pri zachovaní aspoň základnej miery opatrnosti, že pri nadobúdaní zmenky od jej pôvodného majiteľa konal na škodu žalovaného ako dlžníka, keďže s vysokou mierou pravdepodobnosti by mohlo ísť práve o zabezpečovaciu zmenku zabezpečujúcou nároky veriteľa zo spotrebiteľského úveru, na základe čoho mohol a mal si túto skutočnosť preveriť. Okresný súd poukazuje aj na účelový postup žalobcu v snahe „napasovať“ tento spor pod ustanovenia Nariadenia tak, aby šlo o spor o pohľadávku vo výške do 2.000,- Eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov (článok 2 bod 1. nariadenia). Účelovosť postupu je zrejماً už zo samotného žalobného petitu, v ktorom si síce žalobca uplatňuje zaplatenie sumy (pohľadávky) vo výške 1.999,- Eur, ale príslušenstvo z tejto pohľadávky v podobe (úžernického) zmenkového úroku a zákonného úroku si uplatňuje až zo sumy 2.071,16 Eur za vymedzené obdobia v oboch prípadoch až do zaplatenia sumy 2.071,16 Eur. Takýmto spôsobom vymedzené príslušenstvo, ak by okresný súd žalobe vyhovel, by vlastne nútilo žalovaného zaplatiť na istine nie žalovaných 1.999,- Eur, ale až 2.071,16 Eur, pretože z rozdielu týchto súm v prípade, že by žalovaný uhradil len žalovaných 1.999,- Eur, by si žalobca na základe exekučného titulu mohol stále uplatňovať uvedené príslušenstvo. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnosť zmenky) potom okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že žalovanému, ktorému by inak ako plne úspešnému účastníkovi prináležal nárok na náhradu vzniknutých trov podľa § 142 ods. 1 O.s.p., právo na ich náhradu nepriznal, pretože žalovaný si žiadne trovy neuplatnil a z obsahu spisu ani nevyplýva, že by žalovanému v súvislosti s týmto konaním vznikli nejaké náklady.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O.s.p. Primárne žalobca namietal, že nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom zmenky a jej vystaviteľom. Žalovaný nedoručil súdu žiadnu žalobnú odpoveď v súlade s čl. 5 ods. 3 alebo 6 Nariadenia. Súd bol preto povinný postupovať podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia. Žalobca je vlastníkom cenného papiera, ktorý nadobudol na základe indosamentu. Žiadne iné informácie, či dokumenty k zmenke nemá a v zmysle platného právneho poriadku ich ani nepotrebuje mať na to, aby mohol uplatňovať práva s týmto cenným papierom spojené. V tejto súvislosti poukázal na konštantnú judikatúru českých a slovenských súdov, podľa ktorého je zmenka samostatným, abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke, upravených v zákone č. 191/1950 Zb. nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Žalobca zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Okresný súd však vec posudzoval a rozhodol, ako by išlo o bežný zmluvný záväzok, čo predstavuje nesprávne

právne posúdenie veci. Prvostupňový súd sa uspokojil s konštatovaním, že je oprávnený v každom štádiu konania a v každom druhu konania skúmať z úradnej povinnosti, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský vzťah. Odvolateľ nesúhlasil s tým, že okresný súd je oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, či ide o vzťah spotrebiteľský. Žalobca zdôraznil, že skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným netvrdil, a teda nebol nositeľom dôkazného bremena. Okresný súd si sám vytvoril pochybnosť o tom, že by medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky a žalovaným mohol existovať iný, navyše celkom samostatný záväzkový vzťah, než aký je predmetom súdneho konania. V tejto súvislosti poukázal na to, že súd môže v sporovom konaní rozhodnutie zakladať len na takých tvrdeniach, ktoré sú produkované účastníkmi konania, a nie na tvrdeniach, ktorých pôvod nachádza v iných konaniach. Žalobca poukázal na to, že prvostupňový súd ignoroval ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 3/2008 zo dňa 22. októbra 2008, z ktorého rozhodnutia vyplýva, že za určitých okolností je síce prípustné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a predovšetkým žalovaný nesie dôkazné bremeno na preukázaní svojich tvrdení. V danom prípade okresný súd porušil poučovaciu povinnosť podľa ust. § 5 ods. 1 O.s.p. Žalobca ďalej poukázal na to, že predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky ako listinného cenného papiera. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, a ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to už z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo, a preto neexistovala okolnosť odôvodňujúca vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci, v ktorej súvislosti poukázal na znenie ust. § 120 ods. 1 O.s.p. Podľa žalobcu v danej veci okresný súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Prvostupňový súd pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z podľa neho nesporných skutočností, a to, že žalovaný so spoločnosťou POHOTOVOST', s.r.o. uzatvoril zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania, je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Tieto údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania, a preto nie je možné, aby okresný súd dospel k záveru o ich nespornosti. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky. Zvýraznil, že zmenkový záväzok je záväzkom priamym, bezpodmienečným, nesporným, abstraktným a samostatným a je celkom nezávislý aj od zabezpečovanej pohľadávky. Žalobca ohľadne tvrdenia súdu o personálnom prepojení konateľa právneho zástupcu žalobcu a bývalého konateľa žalobcu uviedol, že táto skutočnosť nie je pre konanie skutkovo a ani právne významná. Spoločná účasť v obchodnej spoločnosti objektívne nemôže znamenať, že jeden spoločník vie o všetkom, resp. o súdom vybraných veciach, ktoré sa týkajú iného spoločníka. Predpokladať takého skutočnosti zo strany súdu, bez náležitého dokazovania, je celkom neprijateľné. K tvrdeniu, že právny zástupca žalobcu je v iných konaniach právny zástupcom spoločnosti pôvodného majiteľa zmenky, pričom len z tohto faktu má mať samotný žalobca vo všeobecnosti vedomosť o charaktere zmienek, ktoré údajne obvykle vlastní pôvodný majiteľ zmenky, žalobca uviedol, že právny zástupca je advokátom, ktorý je v zmysle zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii viazaný mlčanlivosťou. Advokát vždy dodržiava mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie. Ak by právny zástupca aj teoreticky mohol mať vedomosť o určitých skutočnostiach, je celkom vylúčené, aby takúto informáciu použil, resp. oznámil inému klientovi. Ak aj advokát má istú vedomosť (čo v konaní nebolo preukázané a dokonca ani žiadnym účastníkom konania tvrdené), nie je možné vychádzať z predpokladu, že takú vedomosť majú všetci, či len vybraní klienti toho istého advokáta. Za nesprávny označil aj záver okresného súdu o zneužití inštitútu indosácie zmenky. Prvostupňový súd k danému záveru dospel výlučne na základe účinkov daného inštitútu a bez vykonania akéhokoľvek dokazovania v tomto smere. Mal za to, že len samotné využitie právneho inštitútu nie je možné vyhodnotiť ako jeho zneužitie. Tak ako pri predaji veci je výsledkom prevodu vlastníckeho práva a len z opisu týchto právnych následkov, nie je možné vyvodiť, že dochádza k zneužitiu tohto právneho inštitútu, rovnako len z indosácie zmenky, pri konštatovaní jeho účinku, nie je možné vyvodiť, že dochádza k zneužitiu inštitútu indosamentu. Okresný súd zároveň dodal, že pre dlžníka by údajne bolo výhodnejšie, ak by sa zmena postúpila iba cesiou podľa Občianskeho zákonníka. Obyčajná cesia však vo svete zmienek nie je štandardným spôsobom prevodu zmenky, a preto nie je legitímne očakávanie, že by zmenka bola prevedená týmto neštandardným spôsobom. Zároveň je nelegitímne a nelogické očakávanie, že veriteľ bude využívať inštitúty, ktoré sú výhodnejšie pre dlžníka. Podľa žalobcu súd nemôže od žalobcu požadovať preukázanie vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a

žalovaným, pretože ide o celkom odlišný právny vzťah, než aký je predmetom súdneho konania. V tejto súvislosti poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013. Žalobca namietal, že okresný súd porušil Nariadenie, keď vôbec neumožnil viesť kontradiktórny spor, čoho dôsledkom došlo aj k porušeniu práva žalobcu na prístup k súdu. Súd prvého stupňa z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľoval, uplatnenú pohľadávku nerozporoval, svojim konaním ju prakticky uznal. Okresný súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností, aby získal pre neho dostatočný podklad pre zamietnutie návrhu na uplatnenie pohľadávky. Súd prvého stupňa nevykonal žiadne dokazovanie nad rámec navrhnutých dôkazov v prospech uplatnenej pohľadávky, teda neobjektívne podporil žalovaného v tomto konaní. Navyše žalovaný o túto podporu nepreukázal žiadny záujem. Súd prvého stupňa teda túto ochranu žalovanému prakticky nanútil, bez jeho vôle. Uvedené správanie súdu prvého stupňa je neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalobca navrhol napadnúť rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť; uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, keď predmetné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku boli aplikované v zmysle čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“).

V súvislosti s odvolacími dôvodmi žalobcu, obsiahnutými v písomne podanom odvolaní v danej konkrétnej veci, bolo potrebné v odvolacom konaní vychádzať z toho, čo bolo konštatované okresným súdom v napadnutom rozhodnutí a s ktorým postupom a záverom okresného súdu nesúhlasil žalobca, čo vyjadril jednotlivými odvolacími dôvodmi.

Primárne k tejto právnej veci je nevyhnutné poukázať na Nariadenie, ktoré rieši spôsob konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu a ktoré by malo zjednodušiť a zrýchliť konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zároveň znížiť náklady. Okrem účelu a zmyslu uvedeného Nariadenia a skutočnosti, že žalobca uplatnil pohľadávku práve v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia vyplnením vzorového tlačiva „A“, doručeného Okresnému súdu Dolný Kubín dňa 28.03.2013, bolo súčasne potrebné prihliadnúť aj zo strany odvolacieho súdu na charakter uplatnenej pohľadávky a opis dôkazov, ktoré túto uplatnenú pohľadávku podporujú. Z údajov obsiahnutých na vzorovom tlačive „A“ a opisu dôkazov bolo zrejmé, že žalobca uplatnil pohľadávku zo zmenky ako indosatár, ktorý nadobudol všetky práva zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný, dňa 1. marca 2010 na zmenkovú sumu 2.071,16 Eur so záväzkom úhrady zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 4. augusta 2010. Vo vzorovom tlačive „A“ na uplatnenie pohľadávky podľa Nariadenia pod bodom 8.1 pri údajoch o uplatnenej pohľadávke žalobca ďalej uviedol, že indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 1. marca 2010 na sumu 2.071,16 Eur, pričom do nej bol zahrnutý aj záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25% denným úrokom od 4. augusta 2010. Na zmenkovú sumu žalovaný uhradil 0,0 Eur a na úroky 0,00 Eur. Žalobca navrhol podľa čl. 7 Nariadenia vydať rozsudok, ktorým sa žalovanému uloží, aby do troch dní od doručenia rozsudku zaplatil žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 1.999,- Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% zo sumy 2.071,16 Eur od 04.08.2010 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 2.071,16 Eur od 14.10.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zmenkovej sumy, teda 6,90 Eur a náhradu trov konania.

V súvislosti s posúdením odvolacích dôvodov žalobcu a vyhodnotením postupu a záverov okresného súdu bolo nevyhnutné zo strany krajského súdu uviesť citáciu nižšie uvedených rozhodných ustanovení Nariadenia a s ohľadom na charakter uplatnenej pohľadávky, ako zmenkovej pohľadávky, uviesť citáciu rozhodných ustanovení zákona č. 191/1950 Zb.

Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 Nariadenia, odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 6 Nariadenia, akákoľvek protipohľadávka, ktorá sa má podať na vzorovom tlačive A, a akékoľvek príslušné podporné dokumenty sa doručia navrhovateľovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia. Navrhovateľ je povinný odpovedať na akúkoľvek protipohľadávku do 30 dní odo dňa jej doručenia.

Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia, do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I, § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 2 cit. ust. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 3 cit. ust. úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I, § 10 cit. zák., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

Podľa čl. I, § 11 ods.1 cit. zák. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I, § 17 cit. zák., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I, § 34 ods. 1 cit. zák. je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I, § 48 ods.1 cit. zák. majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 75 cit. zák., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 495 Občianskeho zákonníka, platnosti záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzku, s výnimkou cenných papierov hromadne vydaných alebo iných cenných papierov, pre ktoré je zákonom ustanovené, že veriteľ túto povinnosť nemá.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa odvolacieho súdu žalobca v súlade s čl. 4 ods. 1 Nariadenia začal konanie vyplnením vzorového tlačiva „A“, jeho podaním na príslušný súd a podľa Nariadenia v čl. 8 ods. 8.1 uviedol údaje o uplatnenej pohľadávke a opísal dôkazy, ktoré podporujú uplatnenú pohľadávku, a to zmenku vystavenú žalovaným, ktorá v origináli ako dôkaz bola doložená. Z tejto zmenky vyplývalo, že ju vystavil žalovaný dňa 1. marca 2010 v Dolnom Kubíne na zmenkovú sumu 2.071,16 Eur s bezpodmienečným sľubom zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, sumu 2.071,16 Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 4. augusta 2010, splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný bol uvedený ako vystaviteľ menom, priezviskom, trvalým bydliskom, rodným číslom, pod ktorými identifikačnými údajmi sa nachádzal podpis vystaviteľa zmenky. Zmenka bola indosovaná na žalobcu, čo vyplynulo z údaju umiestneného na rube zmenky. Bolo nepochybné, že žalobca podľa Nariadenia a podľa údajov o pohľadávke uvedených v čl. 8 bodu 8.1. vyplneného vzorového tlačiva A, uplatnil proti žalovanému zmenkovú pohľadávku. Pohľadávka vyplývala zo žalobcom predloženej zmenky vystavenej žalovaným.

Odvolací súd uvádza, že zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke, čiastku v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Abstraktnosť záväzku zo zmenky má ten dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Záväzok zo zmenky nie je viazaný na iné dôvody vzniku zmenky. Ak žalobca uplatňuje svoju pohľadávku len na základe vystavenej zmenky, tak majiteľ takejto zmenky nemusí pri jej predložení na zaplatenie a ani neskôr pri jej vymáhaní poukazovať na nič iné, len to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Ak je zmenka platná, tak je dostatočným dôkazom pre vznik uplatneného nároku z nej vyplývajúceho a potom je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a v súdnom konaní ich aj preukázal. Abstraktnosť zmenkového záväzku znamená aj jeho nezávislosť, samostatnosť, keďže zmenkový záväzok existuje nezávisle na dôvode jeho vzniku. Zmenkový záväzok je tak nezávislý na kauzálnych záväzkoch. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky existujú vedľa seba dva záväzky, a to záväzok kauzálny (pôvodný) a popri

ňom záväzkov zmenkový. S abstraktnosťou zmenkového záväzku počíta priamo citované ust. § 495 Občianskeho zákonníka. Ďalším charakteristickým znakom záväzku vyplývajúceho zo zmenky je jeho nespornosť. Táto je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie ani neskôr pri jej vymáhaní preukazovať nič iné, len to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zmenka samotná, pokiaľ je platná, je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku v nej uvedení a je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal. Zmenkový záväzok je tiež záväzkom samostatným, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkový záväzok nemá pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových záväzkov. Účelom zabezpečovacej zmenky je, aby v prípade omeškania s plnením záväzku všeobecno-právnej povahy bolo zabezpečené plnenie práve zo zmenky, avšak aj záväzok z takejto zabezpečovacej zmenky má povahu abstraktnú a nespornú.

V konečnom dôsledku žalobca pri vyplnení vzorového tlačiva „A“ a v zmysle čl. 8 bodu 8.1 pri údajoch o uplatnenej pohľadávke ani nepoužil argumentáciu, že pohľadávka zo zmenky je pohľadávka zo zabezpečovacej zmenky, ani tvrdenia o úverovom vzťahu, a preto v tomto smere ani nemohol, resp. nemal byť zaťažený výzvou okresného súdu formou doručenia tlačiva B zo dňa 24.03.2014 (č.l. 59-60 spisu) na doplnenie návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia, čl. 8 bodu 8.1 o skutkové tvrdenia, o oznámenie, či bola žalobcovi zmenkovým veriteľom postúpená aj pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere č. 500100250 uzavretej medzi zmenkovým veriteľom a žalovanou, o uvedenie výšky nesplateného úveru vyplývajúceho z uvedenej úverovej zmluvy v čase vyplnenia zmenky a túto výšku dokladovať. Uvedené by bol žalobca povinný uviesť len v tom prípade, ak by pri opísaní údajov o uplatnenej pohľadávke v zmysle Nariadenia sám poskytol tvrdenia o úverovom vzťahu, k čomu však zo strany žalobcu nedošlo. Vo vzťahu k uvedenému krajský súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1M Obdo V 9/2007.

Na základe vyššie uvedeného zhodnotenia preto za daného stavu žalobcovi na uplatnenie pohľadávky v zmysle Nariadenia postačovalo predloženie zmenky a opis rozhodujúcich skutočností, ktoré osobitne boli vyjadrené v čl. 8 bod 8.1 údajov o pohľadávke vyplneného vzorového tlačiva A.

Následne okresný súd podľa Nariadenia doručil žalovanému tlačivo „C“ na odpoveď v zmysle čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia, spolu s návrhom a prílohami. Žalovaný po doručení tlačiva „C“ dňa 30.04.2014 podľa doručky na č.l. 62 spisu, a to tlačiva na odpoveď, sa postupom v zmysle Nariadenia, a to dorúčením tlačiva „C“ na odpoveď nevyjadril.

Okresný súd vzhľadom na znenie vyššie citovaných ustanovení Nariadenia mal primárne postupovať podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia a vydať rozsudok o uplatnenej pohľadávke žalobcu, vzhľadom k absencii vyjadrenia sa žalovaného. Napriek tomu, že žalovaný neuplatnil relevantné námietky voči uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie zmenkovej pohľadávky, a to v Nariadením stanovenej lehote, okresný súd sa zaoberal povahou zmenky, vzťahom medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky a žalovaným a vyslovil, že zmenka vystavená žalovaným mala povahu zabezpečovacej zmenky, ktorú skutočnosť preukazuje údaj na zmenke, a to uvedenie čísla zmluvy. Ak však žalovaný v Nariadením stanovenej lehote nevzniesol žiadne relevantné námietky, mal okresný súd podľa Nariadenia vychádzať z uplatneného nároku zo zmenky a vo veci rozhodnúť. Okresný súd zhodnocoval záväzkovo-právny vzťah medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovaným s tým, že sa naň vzťahujú ustanovenia spotrebiteľského práva, poukazoval na konanie pôvodného majiteľa zmenky v rozpore s dobrými mravmi a mal za to, že indosácia je neplatným právnym úkonom pre jeho rozpor s dobrými mravmi, obchádzanie zákona o spotrebiteľovi. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na čl. 7 ods. 3 Nariadenia, ktoré ustanovuje koncentračnú zásadu v spojení s ust. čl. 7 ods. 1 Nariadenia, podľa ktorého sa vykonáva dokazovanie len na základe dôkazov, ktoré vychádzajú z tlačiva „A“ a tlačiva „C“. Z čl. 7 ods. 1 Nariadenia vyplýva, že toto podmieňuje vykonávanie dôkazov dorúčením odpovede žalovanej strany a vyjadrením námietok, k čomu zo strany žalovaného nedošlo, pretože žalovaný zostal v konaní nečinný. Z uvedeného potom bolo potrebné vychádzať z čl. 9 Nariadenia, podľa ktorého súd je povinný určiť spôsob a rozsah vykonania dôkazov potrebných na rozhodnutie, avšak podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na prípustnosť dôkazov. Zo spisového materiálu a ani z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nebolo zrejmé, akým spôsobom okresný súd určil spôsob a rozsah vykonávania dôkazov, s odkazom na úpravu obsiahnutú v Nariadení a absenciu odpovede žalovaného vo väzbe na koncentračnú zásadu.

Krajský súd s poukazom na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, a to predovšetkým na tie závery, ktoré je potrebné v praxi všeobecných súdov prijať ako všeobecne uplatniteľné, pokiaľ ide o zaujatie stanoviska ku kontradiktórnosti súdneho procesu, k pojmu dokazovanie, k pojmu súdna (právna) vec a prejednanie veci v prítomnosti účastníka konania, dospel k názoru, že okresný súd mal posudzovať práva zo zmenky. Účelom práva účastníka konania je vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, a tým ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie, keďže skutkové zistenia sú to, čo je účastníkovi nepochybne známejšie ako súdu. Aktivita účastníka pri využívaní tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať, a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Okresný súd dospel z listinných dôkazov, ktoré vykonal bez návrhu účastníka konania, k inému skutkovému stavu, na ktorom založil svoj právny záver o nedôvodnosti pohľadávky žalobcu. Žalobca vo vzťahu k týmto zisteniam okresného súdu nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť a nemal možnosť reagovať na posúdenie nároku, ktorý žalobca uplatnil zo zmenky, okresným súdom ako nároku vyplývajúceho zo spotrebiteľského vzťahu založeného zmluvou o úvere.

Žalobca v konaní uplatnil záväzok žalovaného zaplatiť sumu, ktorú do zmenky doplnil pôvodný majiteľ zmenky. Okresný súd však posudzoval žalobcom uplatnený nárok súbežne ako záväzok vzniknutý zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nielen ako nárok zo zmenky. Je potrebné zdôrazniť, že predmetom uplatneného nároku žalobcom nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale nárok zo zmenky. Posudzovanie základného vzťahu, t.j. kauzálneho vzťahu by malo význam, pokiaľ by žalovaný ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu, alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky v Nariadením určenej lehote, čo by však v konaní musel zároveň preukázať. Okresný súd napriek tomu, že predmetom uplatneného nároku je nárok zo zmenky, z vykonaného dokazovania konštatoval záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere uzavretej medzi žalovaným a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o.. Ak žalobca uplatnil nárok titulom zaplataenia zmenkovej pohľadávky podľa predloženej zmenky, tak bol nositeľom dôkazného bremena len ohľadom tých skutkových tvrdení, na základe ktorých uplatnil svoju pohľadávku voči žalovanému. Ak žalobca netvrdil existenciu zmluvy o úvere, tak nebol ani nositeľom dôkazného bremena na preukázanie skutočností a okolností o úvere poskytnutom žalovanému.

Vo vzťahu k inštitútu indosácie zmenky sa uvádza, že jeho využitie vyplýva z ust. § 11 zákona č. 191/1950 Zb. Samotná zmenka vystavená žalovaným umožňovala jej indosáciu, prevod práva zo zmenky indosamentom (rubopisom) na nového majiteľa zmenky, k čomu došlo a žalobca ako indosatár bol nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 1. marca 2010 na zmenkovú sumu 2.071,16 Eur. S poukazom na ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. výlučne je to len žalovaný ako subjekt, ktorý je oprávnený a zároveň povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Žalovaný bol povinný tvrdiť a súčasne preukázať okolnosti, ktorými by spochybnil abstraktný charakter indosamentu podľa ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., teda okolnosti, ktoré by preukazovali záver, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Dlžník tak musí preukázať, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Takejto obrany sa však žalovaný relevantne nedovoľoval, a preto závery okresného súdu v tomto smere nemajú svoje opodstatnenie pri absencii námietok tohto druhu zo strany žalovaného. Záver okresného súdu o zneužití inštitútu indosácie zmenky nemá oporu v dokazovaní, pretože žalovaný ako dlžník takéto námietky v Nariadením stanovenej lehote neuplatnil, a tým nemohlo dôjsť ani k ich riadnemu zdôvodneniu, preukázaniu. Samotný žalobca ako majiteľ zmenky je dostatočne legitímny už tým, že drží zmenku bez toho, aby musel preukazovať dôvod jej vzniku, dôvod jej prijatia, či dôvod jej indosácie a nadobudnutia. Záväzok vyplývajúci zo zmenky je záväzkom samostatným, a preto nie je závislý na pôvodnom úverovom vzťahu. Ak žalobca uplatnil nárok zo zmenky, bez ďalšieho nebolo možné rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď by bolo nepochybné, že s danou zmenkou súvisia. Krajský súd poukazuje na ustálenú judikatúru všeobecných súdov SR, podľa ktorej „...z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplataeniu, prípadne vymáhaniu preukazovať, že mu žalovaný zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje“ (rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008). Krajský súd poukazuje tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 21/2012, podľa ktorého „...Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok

zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie“.

Odvolací súd je toho názoru, že závery okresného súdu vychádzali z právneho vyhodnotenia základného vzťahu, posúdenie ktorého však nebolo predmetom sporu, pretože žalovaný ako dlžník zo zmenky žiadne kauzálne námietky nevzniesol, čo nemohlo stačiť na prelomenie základnej zásady obsiahnutej v ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Ustanovenie § 17 zákona č. 191/1950 Zb. dokazovanie ohľadom základného vzťahu pripúšťa len vtedy, ak ohľadom kauzálneho vzťahu boli podané a preukázané námietky zo strany dlžníka. Okresný súd pri posudzovaní uplatnenej pohľadávky žalobcom bol oprávnený posudzovať len to, či zmenka obsahuje všetky zákonom č. 191/1950 Zb. vyžadované náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť povinne do nej uviesť. Nebol oprávnený skúmať podmienky jej vystavenia, ani jej neprípustnosť. Zákaz zneužitia práva je síce jedným zo základných princípov fungovania právneho štátu, napriek tomu právna úprava zákona č. 191/1950 je prísne formálna a neumožňuje súdu bez podania námietok dlžníkom prelomiť zásadu uvedenú v ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. tak, aby sa mohol súd zaoberať základným záväzkovým vzťahom, ktorý môže mať charakter vzťahu spotrebiteľského. Nespornosť a abstraktnosť zmenkových záväzkov môže prelomiť len taká skutočnosť, že sám majiteľ pri nadobúdaní zmenky nekonal poctivo a že konal na škodu dlžníka. Námietka nepoctivého nadobudnutia zmenky ďalším majiteľom na škodu dlžníka však musí byť ako relatívna námietka uplatnená dlžníkom a musí ním byť aj preukázaná.

Odvolací súd považoval závery okresného súdu súčasne za čiastočne si odporujúce a tým nezrozumiteľné, neumožňujúce adekvátny prieskum zo strany odvolacieho súdu, čo pre nesúlad dôvodov rozhodnutia s ust. § 157 ods. 2 OSP neumožňovalo iné rozhodnutie, než podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP. Išlo o tie závery okresného súdu, ktorými bola na jednej strane vyslovená absolútna neplatnosť zmenky (avšak nie cez úpravu v zákone zmenkovom a šekovom) a na strane druhej okresný súd uviedol, že nároku žalobcu, keďže smeruje proti žalovanému so statusom spotrebiteľa, neposkytne súdnu ochranu. Neposkytnutie súdnej/právnej ochrany sa však môže týkať len existentného práva/nároku, čomu nezodpovedá súčasne vyslovená absolútna neplatnosť právneho základu uplatneného nároku - samotnej zmenky.

Je tiež potrebné pre úplnosť uviesť, že pokiaľ okresný súd poukazoval na písomné pripomienky Európskej komisie vo veci C-558/13, ktorej predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podaného Krajským súdom v Prešove v obdobnej veci žalobcu proti inému žalovanému, tak odvolací súd disponuje z vlastnej činnosti informáciami, že uznesením Predsedu ESD č. 966714 zo dňa 04. júna 2014 bol nariadený výmaz veci C-558/13 z registra Súdneho dvora a súvisiace konanie Krajského súdu v Prešove bolo uznesením č.k. 6Co 156/2013-197 zo dňa 16.05.2014 zastavené.

To, že sa žalobca rozhodol zo zmenkovej sumy uvedenej na zmenke, 2.071,16 Eur, návrhom podľa Nariadenia uplatniť len časť, 1.999,- Eur, je síce možné vnímať ako účelové konanie žalobcu tak, aby mohol využiť Nariadenie, avšak nejedná sa o zakázaný postup, ktorý by mal relevantný vplyv na rozhodovanie súdu vo veci samej.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Bude úlohou okresného súdu v ďalšom konaní postupovať v zmysle návrhu žalobcu, ktorý si podľa Nariadenia uplatnil ako indosatár právo na zaplatenie zmenky vystavenej žalovaným, pričom žalobca v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkovo-právneho vzťahu a ani ďalšie skutočnosti, na základe ktorých okresný súd dospel k záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku. Žalobca ako nadobúdateľ zmenky, ktorý nie je právnym nástupcom pôvodného majiteľa, nemá povinnosť preukazovať okolnosti týkajúce sa vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným. Okresný súd však bude vychádzať zo stavu konania, v rámci ktorého žalovaný v Nariadení stanovenej lehote neuplatnil žiadne námietky voči uplatnenému nároku žalobcu, a preto nemohol okresný súd bez námietok skúmať a vykonávať dokazovanie ohľadom záväzkovo-právneho vzťahu, aj keby tento záväzkovo-právny vzťah mohol byť vzťahom spotrebiteľským, a to vychádzajúc z Nariadením stanovenej koncentračnej zásady. Keďže predmetom konania je výlučne nárok uplatnený žalobcom zo zmenky, bude okresný súd tento nárok posudzovať podľa zákona zmenkového a šekového, z hľadiska toho,

či žalobcom predložená zmenka, je zmenkou, ktorá má zákonom zmenkovým a šekovým vyžadované náležitosti. Odvolací súd je toho názoru, že ani dlžníkov, ktorí sú spotrebiteľmi, nie je možné vyňať z pôsobnosti ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., najmä ak takíto dlžníci žiadne relevantné námietky týmto ustanovením predpokladané v konaní voči indosatárovi zmenky neuplatnili, v Nariadením stanovenej lehote. Bez relevantných námietok dlžníka, aj keď je tento spotrebiteľom, je výklad, ktorý smeruje k prelomeniu zásad stanovených v ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. v nesúlade s výslovným znením tohto ustanovenia. Pokiaľ v rámci nového konania nedôjde ku kvalitatívne odlišnej zásadnej zmene skutkového a právneho stavu veci, bude okresný súd vychádzať z uvedených záverov odvolacieho súdu. Bude v konaní pred okresným súdom posúdený nielen nárok na zaplatenie zmenkovej istiny, ale aj stanovenie doby ukončenia lehoty úročenia zmenkovej sumy v súlade s obsahom ust. § 48 a § 49 čl. I. zákona č. 191/1950 Zb. Okresný súd sa v novom rozhodnutí dôsledne vyjadrí i k úroku 0,25% denne, dojednanému v zmysle čl. I § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. a jeho výšku posúdi.

V tomto smere odvolací súd uvádza predbežne svoj názor, vyslovený už i v predchádzajúcom inom konaní s obdobným skutkovým a právnym základom, (napr. sp.zn. 14Cob/284/2014), podľa ktorého začiatok úročenia zmenkovej sumy nemožno regulérne stanoviť na dátum spadajúci do doby pred vystavením zmenky. Začiatok doby úročenia zmenkovej sumy nie je prípustné stanoviť ani na dátum neexistujúci alebo na dátum nemožný. Zákon však opomína otázku, dokedy sa zmenková suma v dôsledku opatrenia zmenky relevantnou úrokovou doložkou úročí. Vzhľadom k tomu, že počiatok lehoty úročenia zmenkovej sumy je v dispozícii zostaviteľa úrokovvej doložky a zo zákona nemožno vyvodit' žiadnu prekážku, ktorá by bránila v dispozícii s dobou ukončenia lehoty úročenia zmenkovej sumy, nemalo by byť stanovenie ukončenia lehoty úročenia zmenkovej sumy považované za neúčinné. Odvolací súd je toho názoru, že koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou však nemožno stanoviť ľubovoľne, teda záver lehoty nemožno stanoviť na dátum neexistujúci alebo na dátum nemožný. Koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou nemožno rovnako určiť tak, aby bol situovaný do doby po splatnosti zmenkovej pohľadávky. Tým nie je však dotknutá požiadavka veriteľa na úročenie pohľadávky až do okamihu zaplatenia, pretože uhradzovaciu funkciu od splatnosti zmenkovej pohľadávky do doby zaplatenia zmenkového dlhu od dohodnutých úrokov, preberajú zákonné šesťpercentné úroky, ktoré sú v súlade s obsahom ust. § 48 a § 49 Článku I zákona č. 191/1950 Zb. súčasťou postihového zmenkového plnenia.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Toto rozhodnutie odvolací súd prijal v senáte hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.